

Espais urbans carregats d'història, cultura i relacions socials

Interior dels porxos, davant la portalada romànica de l'església. FOTO: JOAN REVILLAS

Visió general del porticat de la plaça. FOTO: JOAN REVILLAS

Els porxos, a la cantonada amb el carrer Pes Vell. FOTO: JOAN REVILLAS

rona d'Aragó de l'any 1337, tal com assenyalava el cronista de Gadesa Anton Monner.

La plaça conserva la traça medieval del parcel·lari de bona part de les cases, unes sitges situades sota el carrer del Pes Vell, l'església romànica i l'antiga casa de la Vila entre d'altres. Els pòrtics inicials de la plaça es van modificar en èpoques posteriors, tal com assenyalava la làpida de l'any 1837 situada sobre els arcs del tram central.

El primer edifici porxat tocant al Pes Vell té dues arcades, el segon tres amb els dos pilars molt esvelts i el tercer amb un arc que no arriba a la cantonada del carrer Major, sustentant amb una mènsula en voladís les plantes superiors. Els arcs són de mig punt sobre pilars de pedra aixamfrats, basa quadrada i capitell superior amb àbacs.

Gadesa

Ortoplànol de Gadesa, amb la situació de la plaça de l'Església

Els porxos de la plaça de l'Església eren espai de protecció de la celebració dels fóruns i mercats medievals. El dia 21 d'octubre de l'any 1235 el Mestre Provincial de l'Orde del Temple Fra Huc de Montllor demana al rei Jaume I que concedeixi el dret de celebrar mercat setmanal a la vila

Els pòrtics de la plaça segueixen el camí medieval de pas per la vila de Gadesa

de Gadesa. I el 15 de juliol de l'any 1338 el rei Pere III concedeix el dret de celebrar fires durant 15 dies en la diada de Sant Martí del mes de novembre «... in placea inter archos et pilares portici, coram Bernardi Calaf et domi-

ne Marie, uxor quondam Petri Bergua; et sunt de cantono Petri Vigueti usque al hospiciu uxor quondam Bertrani Jordani...».

Els pòrtics de la plaça de l'Església acollien el foraster que arribava a Gadesa travessant l'antic portal de Santa Anna i continuant pel llarg carrer Miravet, invitant-lo a passar sota el seu generós porticat confrontat a aquets carrer. Ara el visitant descobreix la història i la cultura gadesana continuant el passeig pel llarg carrer antigament porxat del Pes Vell. Envoltat de nombrosos edificis amb restes medievals, pot admirar l'antic Delme, casa Riello, el forn del Castell, Palau del Castellà... fins sortir de la població per l'antic portal de Batea. Seguint les passes de l'antic camí passant sota els porxos de la plaça de l'Església, es cospa l'esplendorós passat de la vila de Gadesa.

Saber més

Part de la informació d'aquesta sèrie està extreta del llibre **'Espais urbans porticats a la demarcació de Tarragona'**, del mateix autor de l'article i editat per la Diputació de Tarragona, que proposa un recorregut per carrers, places i edificis porticats de 38 municipis amb fotografies, dibuixos i plànols de Joan Figuerola.

Espais urbans
PORTICATS
a la demarcació de Tarragona

Calendari de lliuraments:

Dissabte, 6/02: Places Mercadal i Castell de Reus
Diumenge, 7: Pla de la Seu i carrer Merceries de TGN
Dissabte, 13: Places Agustí de Querol i Constitució Tortosa
Diumenge, 14: C. Àngel Tortosa
Dissabte, 20: Plaça de l'Església de Santa Coloma Queralt
Diumenge, 21: Plaça d'Àngel Marqués de Falset
Dissabte, 27: P. Vila de l'Aleixar
Diumenge, 28: Plaça i carrer del Mercadal d'Alforja
Dissabte, 6/03: C. Major Batea
Diumenge, 7: Plaça Catalunya de Batea
Dissabte 13: P. Major Montblanc
Diumenge 14: Places de l'Església i Padreny de Sarraí
Dissabte 20: Plaça de la Vila de Cornudella
Diumenge 21: P. Vila Cambrils
Dissabte 27: Plaça i Carrer Major de Flix
Diumenge 28: Plaça Major de Santa Coloma de Queralt
Dissabte 3/04: Plaça de l'Església de Gadesa
Diumenge 4: Plaça de Baix de Móra d'Ebre
Dissabte 10: Pl. Vila de l'Arboç
Diumenge 11: Plaça de l'Església d'Ulldecona
Dissabte 17: Places Vella i Nova d'Alcover
Diumenge 18: P. Major Prades
Dissabte 24: Plaça de l'Església d'Horta de Sant Joan
Diumenge 25: Plaça de la Quartera de Falset
Dissabte i diumenge 1-2/05: Places del Blat i l'Oli de Valls
Dissabte 8: Plaça de la Vila de Vilalba dels Arcs
Diumenge 9: Plaça Nova d'El Vendrell
Dissabte 15: Plaça Carles III de Sant Carles de la Ràpita
Diumenge 16: Peixateries Velles de Reus
Dissabte 22: Plaça de l'Església de Riudoms
Diumenge 23: Pl. Espanya Tortosa
Dissabte 29: Pl. dels Carros TGN
Diumenge 30: Pl. Prim de Reus